



**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

í t é l e t e

- Az ügy száma:** Kf.VI.39.065/2020/5.
- A tanács tagjai:** dr. Fekete Ildikó a tanács elnöke
dr. Mohay György előadó bíró
dr. Nagy Szabolcs bíró
- A felperes:** Telenor Magyarország Zrt.
(2045 Törökbálint, Pannon út 1.)
- A felperes képviselője:** Siegler Bird & Bird Ügyvédi Iroda,
ügyintéző: Dr. Halász Bálint ügyvéd
(1027 Budapest, Kapás u. 6-12.)
- Az alperes:** Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
(1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.)
- Az alperes képviselője:** Dudás, Hargita, Zavodnyik Ügyvédi Iroda
ügyintéző: Dr. Dudás Gábor ügyvéd
(1036 Budapest, Lajos u. 66.)
- A per tárgya:** adatvédelmi ügyben hozott, NAIH/2019/1189/11. számú határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata
- A fellebbezett határozat:** a Fővárosi Törvényszék 105.K.700.364/2019/11. számú ítélete
- A fellebbezést benyújtó fél:** a felperes

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 105.K.700.364/2019/11. számú ítéletét – az indokolás részbeni módosításával – helybenhagyja

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (azaz kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy fizessen meg az államnak – felhívásra – 40.000 (azaz: negyvenezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A másodfokú eljárás alapjául szolgáló tényállás

- [1] Dr. Ihász Katalin, mint bérbeadó – az adatvédelmi hatósági eljárás kérelmezője (a továbbiakban: kérelmező) – és más bérbeadók, valamint a felperesi társaság, mint bérlő 2002. január 1-i hatállyal mobil távközlési eszközök telepítése érdekében bérleti szerződést kötöttek egy pápai ingatlanra vonatkozóan, amit 2012. január 1-i hatállyal külön szerződésben meghosszabbítottak. Az első bérleti szerződés a második bérleti szerződés hatálybalépésével hatályon kívül helyezésre került.
- [2] 2018 augusztusában a felperes megbízottja a bérleti szerződésben meghatározott bérleti díj módosítására tett ajánlatot a bérbeadók számára. A bérbeadók kapcsolattartója (Ihász Ernőné) az ajánlattételi felhívásban megjelölt határidőn belül az ajánlatra nem válaszolt. Ennek alapján felperes ajánlattételi kötöttsége megszűnt, ezért a bérleti szerződés annak eredeti tartalma és a rendelkezései szerint maradt hatályban. A kérelmező vitatta a felperes megbízottja által tett ajánlattal kapcsolatos felperesi jogi álláspontot, nevezetesen azt, hogy az ajánlati kötöttség megszűnt.
- [3] A kérelmező a 2018. november 5. napján kelt, a felperesnek megküldött levelében a bérleti díj érvényesítése kapcsán jogi eljárás megindítását helyezte kilátásba és kérte, hogy a szerződéskötéssel kapcsolatos dokumentumokat a felperes a részére küldje meg, valamint tájékoztatást kért a személyes adatainak kezeléséről. A kérelmező hivatkozott arra, hogy az Európai Parlament és a Tanács által hozott, a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet, a továbbiakban: GDPR) szerinti hozzáférési jogával kíván élni.
- [4] A felperes megbízottja a kérelemre 2018. november 7. napján, azaz két nappal később küldött válaszlevelében a kérelmező részére megküldte a második bérleti szerződést és a kérelmezővel folytatott elektronikus levelezést.
- [5] A kérelmező a 2019. január 23. napján ismételt válaszlevelet írt a felperes megbízottjának, amelyben kifogást támasztott a felperes és megbízottja iratkezelése kapcsán és sérelmezte, hogy nem kapott választ a róla kezelt adatokról és azok felhasználásáról.
- [6] A felperes a 2019. február 21-i válaszleveléhez csatolva ismételten megküldte a bérleti szerződést, továbbá valamennyi, a kérelmezővel kapcsolatosan rendelkezésre álló elektronikus levelet.

A megelőző közigazgatási eljárás és a keresettel támadott döntés

- [7] A kérelmező ezután 2019. január 23-án fordult az alperesi adatvédelmi hatósághoz, sérelmezve, hogy a bérleti jogviszonnyal összefüggő felperesi adatkezelés kapcsán hozzáférési jogával nem tudott megfelelően élni, mert a felperes nem tájékoztatta őt személyes adatai kezeléséről és a bérleti jogviszony során kezelt dokumentumait sem adta át neki.
- [8] Az alperes az információs önrendelkezési jogról és az információ szabadságról szóló 2011. évi CXII. tv. (a továbbiakban: Infotv.) 60.§ (1) bekezdése szerinti adatvédelmi hatósági eljárás eredményeként a 2019. május 23-án kelt, keresettel támadott határozatában a kérelmező kérelmének részben helyt adva megállapította, hogy a felperes a kérelmező hozzáférési kérelmét nem teljesítette a 2012. évi bérleti szerződésen túli adatok tekintetében és felperest az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt 300.000 forint adatvédelmi bírság megfizetésére

kötelezte. A kérelemnek a személyes adatokat tartalmazó szerződéses dokumentumok másolatának megküldésére vonatkozó részét elutasította.

- [9] Az alperes határozatának indokolásában megállapította, hogy a bérleti szerződéssel összefüggésben keletkezett dokumentumokban a kérelmezőre vonatkozó információ a GDPR 4. cikk 1. pontja szerint a kérelmező személyes adatának, a felperes adatkezelőnek, a dokumentumok belső eljárásokban történő felhasználása a GDPR 4. cikk 2. pontja alapján adatkezelésnek minősül, amelyre a GDPR szabályai alkalmazandók.
- [10] Rögzítette az alperes, hogy a kérelmező levele kifejezett kérelmet tartalmazott arra vonatkozóan, hogy tájékoztatást kér a felperes által kezelt személyes adatairól. Megállapította, hogy a felperes a kérelmező hozzáférési jogát a bérleti szerződés megküldésével csak részben teljesítette. Kiemelte, hogy a felperes akkor járt volna el jogszerűen, ha az adatkérést a megfelelő szervezeti egységnek, vagy az adatvédelmi tisztviselőnek továbbítja és a kérelmező kérelmét a rá vonatkozó személyes adatok tekintetében a GDPR 12. cikk (3) bekezdés szerinti határidőn belül teljesíti, a többi szerződő féllel kapcsolatban pedig kérelmét elutasítja. Jogi álláspontja szerint azzal, hogy a felperes a hozzáférési, valamint tájékoztatáshoz való jogával élni kívánó kérelmező részére az egyik bérleti szerződést küldte meg az előírt határidőben a kérelmező GDPR 15. cikkében biztosított hozzáférési jogának sérelmét okozta.
- [11] Az alperes szerint azzal, hogy a felperes a válaszadás során nem tájékoztatta a kérelmezőt a jogorvoslathoz való jogáról, megsértette a GDPR 15. cikk (1) bekezdés f) pontjában foglaltakat.
- [12] A fenti jogszabályi rendelkezések megsértése miatt az Infotv. 61. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel, a GDPR 58. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján elmarasztalta a felperest, mint adatkezelőt.
- [13] Hivatalból vizsgálta, hogy indokolt-e a felperessel szemben adatvédelmi bírság kiszabása. E körben a GDPR 83. cikk (2) bekezdése és az Infotv. 75/A. §-a alapján mérlegelte az ügy összes körülményét és megállapította, hogy a jelen eljárás során feltárt jogsértések esetében a figyelmeztetés se nem arányos, se nem visszatartó erejű szankció, ezért bírság kiszabása szükséges. A bírság kiszabása során figyelembe vette, hogy a felperes által elkövetett jogsértés a GDPR 83. cikk (5) bekezdés b) pontja szerinti kategóriába tartozik, mert az az érintetti jogok érvényesülésével kapcsolatos. A felperes gondatlanul járt el, amikor nem tájékoztatta megfelelően a kérelmezőt a személyes adatai kezeléséről, valamint hozzáférési jogát érintő kérelmét hiányosan teljesítette. Nem ismerte fel az érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmet, így válaszadása során nem megfelelően járt el. Értékelte, hogy elmarasztalására a GDPR megsértése miatt még nem került sor és azt is, hogy az eljárás megindulását követően továbbította a kérelmezőnek az általa kért dokumentumok másolatát. Utalt arra, hogy a kérelmező kérelmének személyes adatokat tartalmazó szerződéses dokumentumok másolatának megküldésére vonatkozó részét éppen azért utasította el, mert azt a felperes részben a hatósági eljárás megindulását megelőzően, részben pedig az eljárás megindulását követően történt adatkérés során teljesítette. Kifejtette, hogy a bírság kiszabása szükséges a felperes tekintetében speciálisan a további jogsértések megelőzése érdekében, annak ellenére, hogy a jelen ügyben egyetlen érintett jogai gyakorlásával összefüggő jogsértésről van szó. Rögzítette, hogy a fentiekre, valamint arra tekintettel, hogy a felperes 2017. évi beszámolója szerinti árbevétele több mint 28 milliárd forint volt, a kiszabott adatvédelmi bírság jelképes összegű és nem lépi túl a kiszabható bírság maximumát.

A keresetlevél és a védírat

- [14] A felperes a keresetlevelében elsődlegesen a határozat megváltoztatását, a jogsértés megállapításának és a bírság kiszabásának mellőzését kérte. Másodsorban a határozat megsemmisítése és az alperes új eljárásra kötelezése iránt terjesztett elő kérelmet.
- [15] Jogi álláspontja szerint a GDPR tárgyi hatálya nem terjed ki a perbeli adatkezelésre. Kifogásolta azt is, hogy alperes nem vette figyelembe, miszerint a kérelmező nem fogyasztó, így nem szorul speciális védelemre.

- [16] Állította, hogy nem sértette meg a kérelmező hozzáférési jogát. Meglátása szerint a kérelmező kérelme nem is értelmezhető a hozzáférési jog gyakorlásának, mert az a bérleti szerződés megküldésére irányult. Hangsúlyozta, hogy a GDPR 15. cikk (3) bekezdése alapján dokumentumok kiadására nem köteles, a 2012. évi bérleti szerződés törvényes határidőben történt átadásával pedig tájékoztatást adott a kérelmező részére valamennyi olyan személyes adatról, amelyet róla kezel.
- [17] Előadta, hogy a kérelmező a GDPR-ben meghatározott jogosultságát a róla tárolt információk és adatok megismeréséhez és hozzáféréshez való jogosultságra szűkítette le és nem kért általános tájékoztatást az adatkezelésről, így nem kellett megadni részére a GDPR 15. cikk (1) bekezdés f) pontja szerinti tájékoztatást. A jogorvoslathoz való jogról ráadásul a kérelmező az internetről is tájékozódhatott és meg is találta az alperest.
- [18] Kifogásolta, hogy a határozat indokolása nem tartalmaz arra vonatkozó megállapítást, hogy jogellenes adatkezelést végzett volna, álláspontja szerint nem is valósult meg jogellenes adatkezelés.
- [19] Utalt arra, hogy a kérelmező a kérelmét csak azért nyújtotta be, hogy elveszett szerződési példányait pótolja, illetve a közöttük lévő polgári jogvita miatt kellemetlenkedni akart.
- [20] Sérelmezte a felperes a bíróság kiszabását is. Kifogásolta, hogy az alperes a bírágolást nem alapozhatta volna az Infotv. 75/A §-ára, mert az Infotv. 2. § (2) bekezdésében szereplő felsorolás nem említi e szabályt a GDPR hatálya alá tartozó adatkezelésekre alkalmazandó rendelkezések között. Sérelmezte, hogy a GDPR 58. cikk (2) bekezdés i) pontjára tekintettel az alperes nem csupán elmarasztalást, mint szankciót alkalmazott vele szemben. Nézete szerint a bíróság mértéke eltúlzott, az alperes nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően tett eleget mérlegelési kötelezettségének. Nem értékelt minden, a GDPR 83. cikk (2) bekezdése szerinti szempontot, illetve olyan szempontokat vett figyelembe (generális prevenció, árbevétel), amelyeket a jogszabály nem tartalmaz. Kifejtette, hogy érintettel szemben egyszeri jogsértésről volt szó, a kérelmezőt kár, hátrány nem érte, ő maga haszonra nem tett szert, az alperessel pedig együttműködött. Hangoztatta, hogy az alperes más ügyben, jelentősebb jogsértések miatt alacsonyabb bírságokat szabott ki.
- [21] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását kérte, fenntartva a határozatában foglaltakat, amely álláspontja szerint jogszerű és megalapozott.

Az elsőfokú bíróság döntése

- [22] A törvényszék megállapította, hogy a vizsgált adatkezelés a felperes álláspontjával szemben a GDPR tárgyi hatálya alá tartozik.
- [23] A GDPR 2. cikk (1) bekezdése szerint a GDPR-t kell alkalmazni a személyes adatok részben, vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni. A GDPR 4. cikk 1. pontja szerint „személyes adat”: az azonosított, vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ, azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.
- [24] A perbeli esetben az nem volt vitatott, hogy a bérleti szerződésekben a kérelmező vonatkozásában a GDPR szerinti fogalom meghatározásnak megfelelő személyes adatok szerepeltek és az is megállapítható volt, hogy a felperes a kérelmező személyes adatait tartalmazó dokumentumokat (szerződéseket) elektronikusan tárolta, a nem papír alapú gépesített adatkezelésre pedig a GDPR tárgyi hatálya egyértelműen kiterjed. Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a GDPR tárgyi hatályának kiterjed az olyan kézi adatkezelésre is, amely esetében az adatok valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy ha azokat valamilyen nyilvántartási rendszer részévé kívánják tenni. A nyilvántartás fogalmát a GDPR

4. cikk 6. pontja határozza meg, annak tekinthető bármely rendszer, amely strukturált és kereshető, így személyes adatoknak az iratkezelés során megvalósított kezelésére is kiterjed a GDPR tárgyi hatálya.

- [25] A GDPR a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelmére vonatkozó szabályokat állapít meg, az adatvédelmi szabályokon keresztül a természetes személyek magánszféráját védi, mely védelem független attól, hogy a természetes személy milyen minőségben jelenik meg az adatkezeléssel kapcsolatos jogviszonyban. A GDPR alkalmazása körében tehát nincs annak jelentősége, hogy az érintett fogyasztónak minősül-e, vagy sem. Ezzel szemben az bír relevanciával, hogy a GDPR a 3. cikkében írtakból következően minden olyan esetben alkalmazandó (a tárgyi és területi hatály fennállta esetén), amikor természetes személyek személyes adatainak a kezelésére kerül sor. Márpedig az adott ügyben az alperes a kérelmező, mint természetes személy személyes adatainak a GDPR tárgyi hatálya alá tartozó felperesi kezelése körében vizsgálódott és tett megállapításokat.
- [26] A kérelmező a 2018. november 5-i megkeresésében egyértelműen hivatkozott a GDPR által biztosított hozzáférési jogára.
- [27] A GDPR preambulának (63) bekezdése értelmében az érintett jogosult, hogy hozzáférjen a rá vonatkozóan gyűjtött adatokhoz, valamint arra, hogy egyszerűen és észszerű időközönként az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében gyakorolja e jogát. A GDPR 15. cikk (1) bekezdése az érintett hozzáférési joga körében rögzíti, miszerint az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy a személyes adatokhoz és tételesen meghatározott információkhoz hozzáférést kapjon. A (3) bekezdés szerint az adatkezelő az adatkezelést tárgyát képező személyes adatok másolatát az érintett rendelkezésére bocsátja. A (4) bekezdés szerint a (3) bekezdésben említett másolat igénylésére vonatkozó jog nem érintheti hátrányosan mások jogait és szabadságait.
- [28] A hozzáférési jog lényege a fenti jogszabályi rendelkezések alapján tehát az, hogy az érintett a személyes adatainak kezeléséről az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében tájékoztatást kapjon. A hozzáférési jog biztosítása körében adott tájékoztatásnak ki kell terjednie az adatkezelés tényére, az adatkezelő által kezelt személyes adatokra, valamint az adatkezelés lényeges körülményeire. A GDPR szerinti hozzáférési jog nem az iratelve, hanem az adatelven alapul, hiszen nem az érintett személy és adatát tartalmazó iratra, hanem a dokumentumban szereplő személyes adatra vonatkozik. Kiemelte az elsőfokú bíróság azt, hogy a jogszabályi meghatározásnak megfelelően az érintett, jelen esetben a kérelmező személyes adata az is, hogy egy szerződés és annak módosítása milyen tartalommal jön létre, a szerződéses jogviszonyból rá nézve milyen jogok és kötelezettségek származtak és származnak. A szerződést, illetve annak módosítását tartalmazó okiratok tehát olyan adathordozók, amely a természetes személy adott jogviszonyt érintő személyes adatainak összességét tartalmazzák. Kétségtelen, hogy egy adott dokumentum többféle adatot, információt is tartalmazhat, a hozzáférési jog gyakorlása pedig az előbbiek szerint kizárólag az érintett személy és adatára vonatkozhat. A GDPR 15. cikk (3) bekezdéséből az a kötelezettség hárul az adatkezelőre – jelen esetben a felperesre –, hogy az egyéb jogszabályi rendelkezések, így különösen GDPR 15. cikk (4) bekezdésében foglaltak maradéktalan betartása mellett teljeskörűen biztosítsa az érintett (a kérelmező) hozzáférési jogának gyakorlását. Ennek pedig legegyszerűbben oly módon tehet eleget, hogy a hozzáférési jogkörén kívül eső adatok, információk felismerhetetlenné tétele, kitakarása mellett a hozzáférési joggal érintett személyes adatokat tartalmazó iratok másolatát kiadja az érintettnek. A konkrét ügyben megállapítható volt, hogy a felperes nem biztosította a kérelmező számára azt, hogy a GDPR szerinti határidőben teljeskörűen megismerhesse az általa kezelt személyes adatait.
- [29] Az ítélet indokolása szerint az alperes a határozatában helyesen utalt arra, hogy a GDPR 15. cikk (1) bekezdés f) pontjában tételesen meghatározott információ a valamely felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtásának joga. A kérelmező a felperestől nem kapott

tájékoztatást e körben sem, ez pedig önmagában megalapozza a kérelmező hozzáférési jogának megsértését.

- [30] Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a GDPR 15. cikke szerinti hozzáférési jog előterjesztésének motivációját nem lehet vizsgálni, mert az az érintett jogainak gyakorlását jogszabályi alap nélkül korlátozná.
- [31] Az elsőfokú bíróság kitért a jogkövetkezmény körében hozott alperesi döntésre is. E körben megállapította, hogy az alperes döntése e vonatkozásban is megalapozott és jogszerű volt. Az alperes megfelelő módon értékelte az eset összes körülményeit, a kiszabott bírság nem minősíthető eltúlzottnak.

A felperes fellebbezése és az alperes fellebbezési ellenkérelme

- [32] A felperes a fenti elsőfokú ítélet ellen fellebbezést terjesztett elő, melyben elsődlegesen kérte, hogy a Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 109. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az alperesi határozatra is kiterjedő hatállyal változtassa meg oly módon, hogy a felperes keresetének (megváltoztatási kérelmének) a keresetlevelében is jelen fellebbezésben foglaltak szerint adjon helyt és azáltal állapítsa meg, hogy felperes nem kezelte a kérelmező adatait jogellenesen, illetve nem sértette meg a GDPR 12. cikk (3) bekezdésének és a 15. cikkének rendelkezéseit. Mindezek alapján pedig mellőzze a Kúria az adatvédelmi bírság kiszabását. Másodlagosan kérte a felperes, hogy amennyiben az elsődleges fellebbezési kérelmét a Kúria nem találná megalapozottnak, úgy a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az alperesi határozatra is kiterjedő hatállyal változtassa meg oly módon, hogy a 300.000 forint adatvédelmi bírság kiszabását mellőzze és felperest bírság kiszabása nélkül marasztalja a GDPR 58. cikk (2) bekezdés b) pontjának megfelelően a fellebbezésben előadott tényállási elemekre tekintettel. Kérte továbbá a felperes, hogy kötelezze a Kúria alperest az elsőfokú eljárásban és a fellebbezés során felmerült perköltség megfizetésére.
- [33] A fellebbezés indokolása szerint az elsőfokú bíróság az ítéletében megsértette a GDPR 4. cikk (1) bekezdésében, a GDPR 15. cikk (1), (3) és (4) bekezdésében, a 12. cikk (1) és (3) bekezdésében, a preambulum (63) bekezdésében foglaltakat, valamint a GDPR 4. cikk (2) bekezdését, a GDPR 58. cikk (2) bekezdés i) pontját, továbbá a preambulum (148) és (150) pontját, továbbá a GDPR 83. cikk (5) bekezdés b) pontját, valamint a Kp. 2. § (1) bekezdését, a Kp. 78. § (2) bekezdését, a Kp. 85. § (5) bekezdését és a Kp. 90. § (1) bekezdését.
- [34] A fellebbezés indokolása szerint a Fővárosi Törvényszék jogsértő módon állapította meg, hogy személyes adatnak minősül egy már hatályát vesztt szerződés teljes tartalma, illetve jogszabálysértő módon állapította meg, hogy személyes adatnak minősül az, hogy a hatályát vesztt szerződésen alapuló szerződéses jogviszonyból a kérelmezőre nézve milyen jogok és kötelezettségek származtak. A Fővárosi Törvényszék jogszabálysértő módon nem vette figyelembe, hogy az első bérleti szerződés és a hatályos bérleti szerződés adattartalma a személyes adatok vonatkozásában megegyezik. Ebből következően a kérelmező az alpereshez történt panasz benyújtásakor már rendelkezett azokkal az információkkal, hogy milyen személyes adatait kezeli a felperes. A kérelmező által követelt első bérleti szerződés semmilyen egyéb, a hatályos bérleti szerződésen túlmutató személyes adatot nem tartalmazott. Hivatkozott a felperes arra, hogy a GDPR szerinti hozzáférési jog nem iratelve, hanem adatelve alapul.
- [35] Kifejtette a felperes, hogy a jogorvoslati lehetőségről a honlapján tájékozódni lehet. A jogorvoslati jogról szóló tájékoztatás az átlátható, tömör tájékoztatási kötelezettség követelményébe ütközne.
- [36] A Fővárosi Törvényszék jogszabálysértő módon állapította meg, hogy a GDPR 15. cikke szerinti hozzáférési jog előterjesztésének motivációját nem lehet vizsgálni, mert az az érintett jogainak gyakorlását jogszabályi alap nélkül korlátozná. Ez a megállapítás a felperes szerint a GDPR 15. cikk (1) bekezdésével és a preambulum (63) bekezdésével ellentétes. A felperes álláspontja szerint a kérelmező a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a

továbbiakban: Pp.) 265. § (2) bekezdése szerinti bizonyítási szükséghelyzet szabályait igyekszik megkerülni azzal, hogy az első bírleti szerződés kiadása iránti kérelmét egy, a GDPR 15. cikke szerinti kérelembe öltöztette.

- [37] A Fővárosi Törvényszék jogszabálysértően állapította meg, hogy az alperesi határozatnak az a megállapítása, hogy felperes jogellenes adatkezelést végzett, helytálló. Az alperesi határozat rendelkező részének III. pontja tévesen tartalmazza a jogellenes adatkezelésre utalást, emiatt az alperes megsértette az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 81. § (1) bekezdését.
- [38] A felperes álláspontja szerint a bírság kiszabására is jogszerűtlenül került sor jogsértés hiányában. Az alperes, illetve az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, vagy nem megfelelő súllyal értékelte az eset összes körülményeit, többek között az enyhítő szempontokat a bírság összegének meghatározása során. A Fővárosi Törvényszék az enyhítő körülmények ellenére a bírság kiszabását nem mellőzte, vagy azt nem mérsékelte.
- [39] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezés elutasítását kérte.
- [40] Az alperes álláspontja szerint a felperes következetlenül váltogatja a személyes adatok kategóriájával és tartalmával kapcsolatos álláspontját, a keresetlevél, illetve a fellebbezés indokolása eltér egymástól. Az alperes szerint az értelmezés kiindulópontja az Európai Bíróság Nowak ügyben hozott döntése kell, hogy legyen, amely alapján a személyes adat fogalmát tágan kell értelmezni.
- [41] Az alperes szerint felperes hibásan értelmezte a hozzáférési jog terjedelmét is. A felperes nem mellőzhette volna a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó tájékoztatást sem.
- [42] Az alperes fenntartotta azon álláspontját is, hogy a GDPR alkalmazása során nem vizsgálható az adatkérés célja.
- [43] A kiszabott jogkövetkezmény megfelelt a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [44] A fellebbezés nem alapos.
- [45] A Kúria az elsőfokú ítéletet – figyelembe véve a Kp. 85. § (1) bekezdésében foglaltakat – a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta. A Kúria a fenti rendelkezésekre tekintettel a felperes fellebbezésének azon részét és indokolását, amelyeket a kereseti kérelem nem tartalmazott, nem vizsgálta.
- [46] A felperes a keresetében az alperesi határozat rendelkező részének I. és III. pontját támadta, elsősorban arra hivatkozva, hogy a perbeli eset nem tartozik a GDPR hatálya alá, különös tekintettel arra, hogy a kérelmező nem minősül fogyasztónak.
- [47] A GDPR 2. cikkének (1) bekezdése értelmében a GDPR-t kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni. A GDPR 4. cikk 6. pontja szerint nyilvántartási rendszernek minősül a személyes adatok bármely módon – centralizált, decentralizált vagy funkcionális vagy földrajzi szempontok szerint – tagolt állománya, amely meghatározott ismérvek alapján hozzáférhető.
- [48] A GDPR fenti rendelkezései alapján a kérelmező vonatkozásában a felperes által kezelt adatok esetében a GDPR hatálya megállapítható. A felperes álláspontjával ellentétben nincs jelentősége a GDPR alkalmazhatósága szempontjából annak a ténynek, hogy a kérelmező nem fogyasztóként került kapcsolatba felperessel. A GDPR általában – jogállástól függetlenül – védi a személyes adatokat.
- [49] Miután a felperes a keresetében nem hivatkozott a GDPR 4. cikkében foglaltak megsértésére (ti. korábban, a kérelmezővel szemben sem hivatkozott a felperes arra, hogy az általa kezelt adatok nem minősülnek személyes adatnak), így az elsőfokú bíróság értelemszerűen nem tért ki erre a kérdésre. A felperes ezzel kapcsolatos érvelésétől függetlenül – figyelembe véve a Nowak ügyben az Európai Bíróság által kifejtett álláspontot – megállapítható, hogy egy szerződés a tartalmánál, céljánál vagy hatásánál fogva egy meghatározott személyhez

kapcsolódik.

- [50] A felperes hivatkozott arra is, hogy az első és az azt követő szerződés adattartalma megegyezik, ezért elegendő volt részéről az egyik szerződés megküldése a kérelmezőnek. A felperes ezen állítást azonban a per során nem bizonyította.
- [51] Elsődleges jelentőséggel bír az eset megítélése szempontjából a kérelmező által 2018. november 5-én a felperesnek küldött megkeresés, amely egyértelműen tartalmazza azt, hogy a kérelmező élni kíván a GDPR által biztosított, a róla, a többi szerződő félről tárolt információk és adatok megismeréséhez és hozzáféréshez való jogával. A felperes számára tehát egyértelmű kellett, hogy legyen az, hogy a kérelem kapcsán a GDPR szerint kell eljárnia, függetlenül a felperes által a kérelmező részéről feltételezett vélt vagy valós egyéb szándéktól és motivációtól.
- [52] A GDPR 15. cikk (1) bekezdése szerint, amely az érintett hozzáférési jogára vonatkozik, az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy a személyes adatokhoz és a következő információkhoz hozzáférést kapjon:
- a) az adatkezelés céljai,
 - b) az érintett személyes adatok kategóriái,
 - c) azon címzettek, vagy címzettek kategóriái, akikkel, illetve, amelyekkel a személyes adatokat közölték, vagy közölni fogják, ideértve különösen a harmadik országbeli címzetteket, illetve nemzetközi szervezeteket,
 - d) adott esetben a személyes adatok tárolásának tervezett időtartalma, vagy ha ez nem lehetséges, ezen időtartam meghatározásának szempontjai,
 - e) az érintett azon joga, hogy kérelmezheti az adatkezelőtől a rá vonatkozó személyes adatok helyesbítését, törlését, vagy kezelésének korlátozását és tiltakozhat az ilyen személyes adatok kezelése ellen,
 - f) valamely felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtásának joga,
 - g) ha az adatokat nem érintettől gyűjtötték, a forrásukra vonatkozó minden elérhető információ,
 - h) a 22. cikk (1) és (4) bekezdésében említett automatizált döntéshozatal ténye, ideértve a profilalkotást is, valamint legalább ezekben esetekben az alkalmazott logikára és arra vonatkozó érhető információk, hogy az ilyen adatkezelés milyen jelentőséggel bír, és az érintettre nézve milyen várható következményekkel jár.
- [53] A kérelmező egyértelműen hivatkozott kérelmében arra, hogy a GDPR által meghatározott jogaival kíván élni, kérelmét nem szűkítette le, semmilyen körülményből nem lehet arra következtetni, hogy lemondott volna a jogorvoslati jogra vonatkozó tájékoztatásról. Teljesen közömbös ebből a szempontból az, ha a jogorvoslati lehetőségről a felperes honlapján tájékozódni lehet. A GDPR előírja az adatkezelő számára e körben a közvetlen tájékoztatást. Életszerűtlen e körben a felperes hivatkozása arra, hogy a jogorvoslati jogról szóló tájékoztatás az átlátható, tömör tájékoztatási kötelezettség követelményébe ütközne, miután az erre vonatkozó információ röviden és érthetően megadható, nem zavarná össze a kérelmezőt.
- [54] Az elsőfokú ítélet érdemét nem érintette, de a Kúria álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a (28) pontjában megalapozatlanul állapította meg azt, hogy a kérelem előterjesztésének motivációját sem a hatóság, sem pedig a bíróság nem vizsgálhatja, mert ez az érintett jogainak gyakorlását jogszabályi alap nélkül korlátozná, ezáltal a kérelem teljesítését önkényes feltételekhez kötné.
- [55] A GDPR preambulának (63) bekezdése értelmében az érintett jogosult, hogy hozzáférjen a rá vonatkozóan gyűjtött adatokhoz, valamint arra, hogy egyszerűen, és észszerű időközönként az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében gyakorolja e jogát. A hozzáférési jog lényege a fenti jogszabályi rendelkezések alapján tehát az, hogy az érintett a személyes adatainak kezeléséről az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében tájékoztatást kapjon.

- [56] A motiváció és a cél kétségtelenül nem ugyanazt jelentik, nem szinonimái egymásnak. A motiváció szándékot, érdek-manifestációt, a cél pedig valamilyen elérni kívánt eredményt jelent. A GDPR rendelkezésein alapuló kérelem célját a GDPR preambuluma (63) bekezdése egyértelműen meghatározza, vagyis egyéb célra a GDPR nem használható fel. Ennek alapján a kérelem motivációját ugyan valóban nem lehet vizsgálni, ellenben a céljának a vizsgálata kötelező.
- [57] Hangsúlyozandó, hogy a személyes adatok kezelésének minden esetben transzparensnek, átláthatónak kell lennie. Ezen alapelvből következik, hogy az érintettek számára biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy folyamatosan követni és kontrollálni tudják a személyes adataik kezelésének útját és körülményeit. A GDPR szerinti tájékoztatáshoz, hozzáféréshez és adathordozhatósághoz fűződő jogosultságok lehetővé teszik az adatalanyok számára, hogy az adatkezelést már annak megkezdése előtt, illetve annak teljes tartama alatt átlássák, a kezelt személyes adataik sorsát figyelemmel kísérhessék, valamint, hogy erre alapítva további jogait gyakorolják, esetleg jogorvoslatot vehessenek igénybe. Ekként a hozzáférés az adatkezelés adatalanyok általi ellenőrzésének a leghatékonyabb eszköze, amely szorosan kapcsolódik a tisztességes eljárás követelményéhez és az elszámoltathatóság alapelvéhez is. Az adatalany a saját személyes adataival kapcsolatos hozzáférés iránti kérelmét részleteiben, alapját illetően nem köteles indokolni, annak azonban a kérelemből egyértelműen ki kell derülnie, hogy az adatalany célja a hozzáféréshez való jogának gyakorlása, vagyis tájékozódás az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében.
- [58] Az adott esetben a kérelmező a kérelmében egyértelműen meghatározta a kérelme elsődleges célját, vagyis azt, hogy a GDPR szerinti hozzáférési jogával kívánt élni. Közömbös viszont a GDPR alkalmazandósága szempontjából az, hogy a mi volt a kérelem kapcsán a kérelmező motivációja (ti. miért kívánt a GDPR szerinti jogaival élni). A Kúria az elsőfokú ítélet indokolásának ezen részét a fentiek szerint megváltoztatta, pontosította.
- [59] A felperes vitatta azt is, hogy a hozzáférés biztosítása vagy megtagadása adatkezelési művelet lenne.
- [60] A GDPR 4. cikk 2. pontja szerint adatkezelés: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás, vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés, továbbítás, terjesztés, vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.
Ez a meghatározás egyértelműen magában foglalja a hozzáférési jog biztosításával kapcsolatos tevékenységet is (ld. a „bármely művelet” kitétel).
- [61] A felperes a fellebbezésében támadta az elsőfokú ítéletnek a jogkövetkezmény kiszabására vonatkozó részét is. E körben a felperes szerint az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az alábbiakat: az első bérleti szerződés csak olyan személyes adatot tartalmazott, amelyet a kérelmező a neki megküldött bérleti szerződésből megismerhetett, a szerződéses rendelkezések nem személyes adatok, a kérelmező maga szűkítette le a hozzáférési kérelmét a szerződések kiadására, a jogorvoslati jogról a kérelmező felperes honlapjáról tájékozódhatott, de ettől függetlenül a kérelmezőnek erre a tájékoztatásra nem volt szüksége, mert enélkül is be tudta adni a panaszát, a kérelmező célja nem a GDPR szerinti jog gyakorlása, hanem egy későbbi polgári per előkészítése volt, illetve a felperes adatkezelése nem volt jogellenes.
- [62] A felperes által ezen előadott ezen körülmények a per érdemére vonatkoznak, amelyekre nézve a Kúria az előzőek során – a megállapított jogsértés körében – részletesen kitért. A felperes lényegében és túlnyomórészt azokkal az érvekkel támadta a jogkövetkezményt, amelyeket a jogsértés körében az alperes, az elsőfokú bíróság, illetve a Kúria korábban már értékelt. Lényeges körülmény továbbá – a Kp. 85. § (1) bekezdésében, illetve a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve – a fellebbezés ezen részének megítélése szempontjából, hogy a személyes adatok fogalmára és tartalmára vonatkozó állításokon kívül felperes a keresetében ezen tényekre és körülményekre a jogkövetkezmény vonatkozásában kifejezetten nem hivatkozott. A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság döntése e

körben megfelelt a Kp. 85. § (5) bekezdésében foglaltaknak, jogszerűen állapította meg, hogy alperes a mérlegelési hatáskörét a jogszabályi keretek között gyakorolta, a határozatból a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, a jogkövetkezményt megalapozó következtetések okszerűek, alperes megfelelő módon mérlegelte az eset összes körülményeit. A kiszabott jogkövetkezmény nem tekinthető túlzottnak vagy aránytalannak, megfelel a generális és speciális prevenció céljainak.

- [63] Mindezek alapján a Kúria a Kp. 109. § (1) bekezdése szerint eljárva a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A döntés elvi tartalma

- [64] *A másodfokú bíróság is kötve van a kereseti kérelemben, továbbá a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakhoz. A GDPR szerinti hozzáférési jog gyakorlásának célját adott esetben mind a hatóságnak, mind pedig a bíróságnak vizsgálnia kell. Az adatalany a saját személyes adataival kapcsolatos hozzáférés iránti kérelmét részleteiben, alapját illetően nem köteles indokolni, annak azonban a kérelemből egyértelműen ki kell derülnie, hogy az adatalany célja a hozzáféréshez való jogának gyakorlása, vagyis tájékozódás az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében.*

Záró rész

- [65] A Kúria a fellebbezést a Kp.107.§ (1) bekezdésnek megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [66] A Kúria az alperes másodfokú perköltségét – figyelembe véve a Kp. 35. § (1) bekezdésében, a Pp. 83. § (1) bekezdésében, a Pp. 82. § (3) bekezdésében, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendeletben foglaltakat, illetve a fellebbezési eljárás során kifejtett tényleges jogi képviseleti tevékenységet – az alperes által becsatolt költségjegyzék alapján – arányosítással – állapította meg.
- [67] A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a felperes az 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés d) pontja, illetve a 46. § (1) bekezdése alapján köteles.
- [68] Az ítélet elleni jogorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. június 10.

dr. Fekete Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Mohay György s.k. előadó bíró, dr. Nagy Szabolcs s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő